

ФИЛМСКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ

Установа културе

Београд, Коче Поповића 9/III

Број: 03-2253

Датум: 19.10.2020.

На основу одредаба члана 18. Закона о кинематографији („Службени гласник РС”, бр. 99/11, 2/12 и 46/2014) и Уредбе о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 105/2016 и 112/2017), Филмски центар Србије установа културе расписао је и објавио у дневном листу „Вечерње новости“ дана 5. августа 2020. године Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2020. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова (у даљем тексту: „Конкурс“).

Рок за доставу пријава био је 5. септембра 2020. године.

Комисија Филмског центра Србије, у категорији суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова (у даљем тексту: „Комисија“): Миодраг Медиговић – председник Комисије, Марта Попивода, Бранислав Милошевић, Стефан Иванчић и Стефан Малешевић, чланови, донела је, дана 19.10.2020. године, следећи:

**ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКТА ПО КОНКУРСУ ЗА
ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА У
КИНЕМАТОГРАФИЈИ ЗА 2020. ГОДИНУ У КАТЕГОРИЈИ
СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ ДОМАЋИХ КРАТКОМЕТРАЖНИХ
ДОКУМЕНТАРНИХ ФИЛМОВА**

На конкурс је укупно пријављено 14 (четрнаест) пројеката.

На првој седници Комисије, одржаној 11. септембра 2020, за председника конкурсне Комисије изабран је Миодраг Медиговић и утврђен је метод рада, начин вредновања пројеката и динамика одржавања састанака. Одлучено је да сви чланови Комисије до следећег састанка прочитају комплетну документацију пријављених пројеката по редоследу њиховог пријављивања.

На другој седници Комисије, одржаној 28. септембра 2020. године, сваки члан конкурсне Комисије изложио је своју листу документарних пројеката који су усклађени са Законом о кинематографији и Правилником о начину, критеријумима и мерилима за избор пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, а који у највећој мери испуњавају критеријуме за избор. Затим је Комисија анализирала и дебатовала сваки пројекат који се нашао на ужој

листи чланова и заједнички још једном прошла кроз све пројекте који се нису нашли на листи чланова, те након дебате и усаглашавања ставова, предложила да се пројекти који су се нашли на ужој листи Комисије пошаљу супервизорки продукције. На трећој седници Комисије, одржаној 19.10.2020. године, Комисија је једногласно предложила за подршку следеће пројекте:

1. ПРВА СМЕНА

Редитељ: Стефан Ђорђевић

Продукција: Сервиа филм

Предложени износ у РСД: 1.800.000,00

Редитељ и сниматељ Стефан Ђорђевић један је од најистакнутијих српских аутора млађе генерације. Његов кратки играни филм „Последња слика о оцу“ приказан је са огромним успехом на међународним и домаћим фестивалима, освојивши велики број веома значајних признања међу којима је и Срце Сарајева за најбољи кратки филм на филмском фестивалу у Сарајеву, али и награде у Загребу, Београду и другим фестивалима. У пројекту за филм „Прва смена“ редитељ се бави тешким индустријским радом, али и интимним светом три јунака који већ деценијама раде у Рударско-топионичарском басену Бор. Кроз приче три јунака који су цео свој живот посветили овом руднику, односно бакру и злату, гледалац се постепено упознаје са њиховим сећањима и сновима, док у исто време, из даљине, вреба опасност – тихо и споро одумирање једног града у који су се људи насељавали у потрази за бољим животом, док га данас све више напуштају. Пројекат обилује визуелним материјалом који веома прецизно представља слику будућег филма: од пронађених црно-белих архивских фотографија које ће бити саставни део филма, до упечатљивог тизера кроз који може да се осети атмосфера и структура будућег филма. Важно је напоменути да је на основу постојећег материјала, овај пројекат изабран да буде део српске поставке у оквиру Бијенала архитектуре у Венецији 2021. године, што гарантује да ће филм бити реализован у најкраћем року, и потврђује међународни потенцијал и видљивост филма. Комисија верује да ће филм имати успешан фестивалски живот. Комисија предлаже подршку пројекту „Прва смена“ у износу од 1.800.000,00 динара, што чини 58,89% укупног буџета пројекта.

2. РЕЗНИЦА

Редитељ: Давор Маринковић

Продукција: *BaBoon Production*

Предложени износ у РСД: 1.300.000,00

Филм представља својеврстан диптих о потрази за домом. Мирјана и Борислав представљају две генерације избеглих лица који покушавају да створе нов идентитет након распада Југославије. Мирјана је рођена у Тузли из које је 1992. године избегла у Србију и тамо, половину свог живота провела у колективним центрима. Борислав је одрастао у колективном центру и себе не сматра избеглицом јер је рођен у Србији,

где су се његови родитељи упознали, након што су избегли из Хрватске и Босне. Трагање за сопственим домом као симболом припадности, животне сигурности, тоpline и спокоја, предмет је овог филма. Мирјана и Борислав свој дом још увек траже. На том путу изнова проживљавају трауме и фрустрације надајући се да ће једном доћи моменат кад ће пронаћи своје место и бити мирни и спокојни. Комисија сматра да филм „Резница“ има снажну документаристичку ноту бавећи се појединцем и његовим трауматичним животом. Сликајући две генерације са истим проблемом, филм добија универзални карактер, препознатљив у свим срединама. То му даје посебну документаристичку вредност. Намера редитеља да Мирјанин случај третира у равни протеклих догађаја а Борислава у равни садашњег и будућег времена, представља занимљив и инвентиван поступак који говори у прилог универзалности проблема избеглица и исконске потребе да пронађу сопствено место – дом. Филм се ради у сарадњи са италијанским копродукцентом. Комисија предлаже подршку пројекту „Резница“ у износу од 1.300.000,00 динара, што чини 52,82% укупног буџета пројекта.

3. ЛОПТЕ

Редитељ: Горана Јовановић

Продукција: Аудио-видео Баре

Предложени износ у РСД: 1.800.000,00

Пројекат за филм „Лопте“ ауторке Горане Јовановић у свој тематски фокус ставља турнир у малом фудбалу под називом Куп за мир. У Купу се сваке године такмиче тимови сачињени од активних припадника војски држава које су настале распадом Југославије. Већ више од деценије, а без медијске пажње, а самим тим и знања шире јавности, ово спортско такмичење одржава се као симболички гест да се на нашим просторима одржи мир и поврати поверење. У свом истраживању за филм, редитељка се већ дуже време бави концептом „званичног мира“ на просторима бивше Југославије, али и оним силама које тај мир постепено нарушавају. Тако у опсежној документацији пројекта и занимљивом визуелном материјалу редитељка супротставља складност и спортски дух који владају током Купа за мир са злослутним колективним певањем екстремних националистичких песама од стране хорди навијача регуларних фудбалских утакмица у регији. На основу претходног кратког филма, као и приложеног визуелног материјала у форми тизера и сегмената филма, Комисија сматра да овај пројекат има веома артикулисан и оригинални визуелни стил, док се из тритмента поред узбудљиве теме види и јасна драматургија филма.

Комисија предлаже подршку пројекту „Лопте“ у износу од 1.800.000,00 динара, што чини 36,08% укупног буџета пројекта.

4. ПЕЈЗАЖИ ПОЉСКЕ ПАПРАТИ

Редитељ: Марко Цвејић

Продукција: Мандрагора филм

Предложени износ у РСД: 1.300.000,00

„Пејзажи пољске папрати“ је пројекат који се бави упознавањем и посматрањем живота на селу у Војводини кроз структуру филма-путовања. Избором војвођанске равнице, редитељ Марко Цвејић улази у истраживање једне од најхетерогенијих и најмултикултуралнијих средина на тлу Балкана и Европе. Мотив повратка на село, у природу, веома је актуелан и интересантан из данашње перспективе, када је свет погођен пандемијом вируса Ковид-19, а живот у мањим и удаљеним срединама постао једна врста луксуза и привилегије у односу на живот у граду. Аутор, који је се и кроз своје претходе радове бавио војвођанским етничким и културним простором, представља нам широк дијапазон веома аутентичних и живописних ликова. У улози наратора – протагонисте, аутор води публику кроз филм у стилу документарца Вернера Херцога. Кроз пројекат такође одјекују кратки филмови Карпа Године снимљени у Војводини, те у том смислу и на рецентни словеначки филм „Карпопутник“ Матјажа Иванишина, који је годинама касније лутао војвођанским путевима у потрази за лицима које је Карпо снимио деценијама уназад. У пројекту „Пејзажи пољске папрати“ такође постоји ретроспективна линија која се манифестује кроз истраживање традиције војвођанских етничких група, највише музике, која ће бити важан елемент у овом филму, али и истраживање сопствене архиве аутора, из које оригинално произилази идеја за овај филм. Приложени визуелни материјал потврдио је позитиван утисак који је Комисија стекла анализом синаопсиса, тритмента и редитељске експликације. На продукцијском плану, учешће копродуцента из Словеније додатно потврђује да ће пројекат бити успешно реализован.

Комисија предлаже подршку пројекту „Пејзажи пољске папрати“ у износу од 1.300.000,00 динара, што чини 37,13% укупног буџета пројекта.

5. СТАТИСТА

Редитељ: Рајко Ристановић

Продукција: *Silver Screen Samurai*

Предложени износ у РСД: 550.000,00

Филм је прича о Милану (41), „малом“ човеку у пост-транзиционом друштву који не успева да пронађе своје место „под сунцем“. Он је особен тип који ради као статиста, бави се сликарством и редовно, у кући, вежба бокс. Иако поседује таленте, солидно образовање и одређене вештине, не проналази своје место у друштву и не реализује се професионално, социјално, ни емотивно. Он је статиста и у животу. Овај филм говори о људима који се нису снашли у периоду друштвених и социјалних промена. Идеја овог филма је универзална и може се јасно разумети у целом свету. Без нарочитих анализа и детаља, пратећи свакодневни живот и понашање главног јунака,

његова размишљања, односе у породици, односе са другим људима, градимо причу о човеку који „не живи“ већ статира и у животу. Упознајемо стварни посао и положај статисте на филму и телевизији и успостављамо идејну једнакост са положајем у животу. Приложени визуелни материјал оправдава очекивања Комисије.

Комисија предлаже подршку пројекту „Статиста“ у износу од 550.000,00 динара, што чини 22,96% укупног буџета пројекта.

Комисија не предлаже за подршку следеће пројекте:

У ПОРАЗИ ЗА МЕСТОМ

Редитељ: Мирослав Бата Петровић

Продукција: Фикс Фокус

Предложак за филм „У потрази за местом“ нуди причу о Софији Јечини, младој сликарки из Русије која трага за животном и стваралачком „мирном луком“. Она је 2017. године дошла у Србију и ту остала заувек – или, барем би тако она желела, што је доста несвакидашње у доба када наши млади људи напуштају земљу у потрази за бољим животом од оног који се нуди у Србији. Међутим, низ проблема се јавља у контексту Софијиног останка: немогућност добијања радне дозволе као страна држављанка, те немогућност приступања у Удружење слободних ликовних уметника јер то није предвиђено по нашим законима. Због тога, она је приморана да повремено излази из Србије и поново се враћа, као туриста на одређено време. Комисија сматра да је предложена структура филма илустративна (и визуелно и звучно), што је поступак својствен телевизијској репортажи. Још један недостатак овог пројекта је то што није предвиђено снимање ни на једној локацији где је Софија претходно живела (рођена је на надреалним и историјски веома битним Курилским острвима, живела је у Курску, кретала се на релацији Немачка-Аустрија ...), већ је све осмишљено кроз интервју са Софијом и њеним изјавама из „офа“.

СВЕ О КРАЉУ ПО ИМЕНУ ПЕТАР

Редитељ: Анита Панић

Продукција: Центар за герилски филм

Пројекат за филм „Све о краљу по имену Петар“ је предлог за биографски документарцац о нашем истакнутом позоришном, филмском и телевизијском глумцу Петру Краљу. Из приложених материјала види се да је урађено опсежно истраживање чему доприноси и чињеница да је ауторка Анита Панић приредила и биографску монографију о Петру Краљу и да је веома упућена у личност и дело овог великог глумца. Поред интересантне теме, за локални контекст, и идеје да се оцрта целокупна личност Петра Краља, као и импресивне листе саговорника која се наводи у конкурсној документацији, Комисија сматра да визуелни аспект филма није довољно описан и разрађен. Редитељска експликација садржи опис шта је до сада

снимљено и шта је у плану снимања, али не и како ће филм изгледати и који је однос филмске форме са поменутиим садржајем. Такође, приложени визуелни материјал снажно упућује да је у питању класична телевизијска форма документарног филма, па стога Комисија не предлаже овај пројекат за суфинансирање.

СНОВИ КИНООПЕРАТЕРА

Редитељ: Радиша Цветковић

Продукција: Дом културе „Студентски град“ - АФЦ

Пројекат за филм „Снови кинооператера“ бави се последњим радним данима Љубомира Јелића, кинооператера Југословенске кинотеке. Љубомира дели пар месеци од одласка у пензију и редитељ Радиша Цветковић то користи да забележи његов ритуални рад на аналогним машинама са филмском траком. Да ли ће Љубомир са собом у пензију однети знања и сећања која у дигиталном свету наизглед више никоме нису потребна? Како аутор наводи, некада су кинооператери били и приповедачи уз филм, а сада нам главни јунак приповеда о златним данима Југословенске кинотеке, али и о својим плановима за будућност у којој жели да се посвети природи и пчеларењу. Поред теме, која је важна за локалну историју и презервацију искустава и сећања о филму из аналогне ере, у редитељској експликацији, уочљив је и занимљив поступак рада са звуком. Ипак, Комисија уочава да је редитељ недовољно јасно профилисао идеју филма – да ли филм говори о појединцу који завршава свој професионални радни век, његовим емоционалним проблемима и другим дилемама које из тога произилазе, или о смени две технологије и новом добу филма, или о историјату Југословенске Кинотеке. Из редитељске експликације није јасно где је идејно тежиште овог филма. Комисија сматра да је овај филм тематски врло занимљив и да има потенцијала за „прави“ филмски документарца, али да није јасно идејно профилисан и довољно креативно разрађен.

СКРИВЕНО У ЛИШЋУ - ЛЕГЕНДЕ СТАРЕ ПЛАНИНЕ

Редитељ: Милан Милосављевић

Продукција: Независни филмски центар кино клуб Vorky Team

Пројекат „Скривено у лишћу – легенде Старе планине“ бави се недовољно истраженом облашћу наше земље и њеног културног наслеђа, што је свакако завредило пажњу Комисије. Иако верујемо у искреност аутора и приврженост теми, као и важност бележења нашег наслеђа, сматрамо да у достављеном материјалу идеја није довољно разрађена. Комисија сматра да ова тема – легенде и митологија Старе планине, има велики филмски, документаристички потенцијал, и да је значајна на етнолошком, антрополошком и културолошком нивоу. Стога предлажемо ауторском тиму да ради на развоју драмске структуре и покуша да пронађе везу (драмску, асоцијативну ...), између предочена три сегмента, на начин

који ће омогућити да као филмска целина, дају више од једноставне компилације три легенде.

ПОСТАМЕНТ

Редитељ: Симо Брдар

Продукција: Филм и Тон

Иако је тема страдања нашег и других народа у логорима Јасеновца од изузетне важности, Комисија сматра да овај пројекат не доноси довољно јасан ауторски (креативан) приступ који би пружио нови поглед на ову страшну епизоду наше историје. Филм „Постамент“ бави се литванском професорком чији студенти на Академији драмских уметности у Каунасу, спремају представу која за тему има управо концентрациони логор Јасеновац. Та чињеница је интересантна на нивоу информације, али у изузетно сведеној документацији аутор не нуди никакво објашњење свог приступа теми, ни текстуално ни визуелно. Јасна је жеља аутора да забележи извођење поменуте представе, али у пријави Комисија није нашла аргументе који показују да би то било нешто више од фактографског бележења или новинарске репортаже.

РУЖА МОЈИХ ЛОГОРАША

Редитељ: Слађана Топаловић Несторовић

Продукција: Медиапро

Протагонисткиња пројекта за филм „Ружа мојих логораша“ је Зора Савић Милинковић, која је као дете, током Другог светског рата, преживела ужасе концентрационог логора Јасеновац. Редитељка и сценаристкиња Топаловић Несторовић предлаже документарца који ће забележити сведочанство ове јунакиње, која и дан данас негује белу ружу која симболизује страдање које је преживела и коју је добила као поклон од својих пријатеља, који су такође преживели логораша. Комисија је препознала значај ове приче и дели ауторкин став о неопходности бележења и дељења трагедија насталих у току рата као сећање на историјске догађаје и као опомена за будућност. Управо због великог значаја теме коју обрађује, Комисија сматра да је пред ауторком велики изазов и велика одговорност – у представљању субјекта, у наративу и структури, у формалном приступу. На основу приложеног тритмента и редитељске експликације, Комисија није успела да стекне јасну слику о будућем филму, односно о филмским средствима којима ће се редитељка служити како би од ове теме створила ауторски документарни филм који је на антиподима телевизијске репортаже. Тритмент није довољно конкретан у представљању наратива и садржаја исповести јунакиње, док је редитељска експликација састављена од копираних исечака новинске вести са интернет портала и поновљеног текста из тритмента. На основу представљеног делује да је тежиште филма на нарацији протагонисткиње из „офа“, док визуелни аспект није разрађен, те

се не може видети јасна редитељска намера иза овога, односно какав је редитељски концепт. Због свега наведеног, и упркос великог значаја изабране теме и главне јунакиње, Комисија не предлаже да овај пројекат буде подржан.

ЗАТВАРАЊЕ / CLOSING TIME

Редитељ: Игор М. Тохол

Продукција: Зеро продукција

Аутор овог пројекта има импресивну биографију са великим бројем успешних радова, због чега је Комисија обратила посебну пажњу на овај пројекат. Одлуку да не подржимо пројекат смо донели на првом месту зато што смо међу другим предлозима наишли на пројекте за које верујемо да имају већи потенцијал. Тема миграната у Грчкој и њиховог односа са локалним становништвом је горуће питање које завређује пажњу селектора и гледалаца широм света, али пројекат филма „Затварање“ у приложеном материјалу, фокус ставља на радни процес припрема за надолазећу олују, док је симболичка веза тог процеса са мигрантима који се појављују на крају филма недовољно наглашена и драматуршки разрађена..

РОМСКИ КНЕЗ

Редитељ: Растислав Дурман

Продукција: 888 филмс

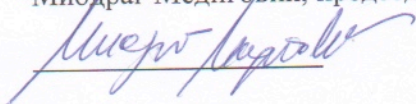
Сценарио који нам се нуди говори о ромској заједници и институцији лидера ромске заједнице – ромског кнеза, кога у неким крајевима зову „цигански краљ“, „вајда“, „везир“, „мануш бирово“ и сл. Ова институција полако нестаје и изабраних ромских кнежева у Војводини једва да још има. Са друге стране, још увек у ромској заједници неко обавља дужности које су припадале кнезу (посредовање између заједнице и власти, брига о члановима заједнице, медијација у сукобима унутар заједнице итд.) – председници ромских удружења, ромске НВО, координатори за ромска питања при општинама. У редитељској и продуцентској експликацији будућег филма аутор жели да нам представи историјат Рома и ромске заједнице али указује и на могуће проблеме у контакту са Ромима приликом снимања кадрова за потребе овог филма. Решења налази у потреби да поједине сцене сними у стилизованој форми игре структуре. Упркос томе што је тема изузетно занимљива и показује одличан драмски и визуелни потенцијал, конкурсна документација не показује довољан ниво разрађености. Синопис се састоји од једва неколико реченица, наративни тритмент или сценарио не постоје, као ни визуелни материјал који би могао да надокнади изостанак неких докумената. Комисија сматра да аутор није успео да представи конкретна квалитетна филмска решења у реализацији овог филма како на пољу драматургије, тако и на пољу филмског језика.

БАНАТСКЕ ОТРОВНЕ ЖЕНЕ
Редитељ: Александар Каришик
Продукција: Панорама +

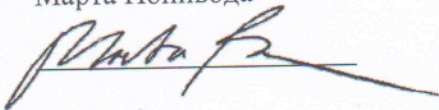
Банат је подручје које је кроз нашу историју изнедрило највише жена масовних убица тровањем. Од убиства из страсти, самоодбране, до похлепе и користољубља, дугачак је низ женских имена које су тровале своје жртве по Банату. Зашто баш у Банату, плодном подручју где живе мирни и радни људи? Комисија констатује да је тема филма врло интересантна и оригинална, необрађивана у српској документаристичкој пракси. Ипак, из редитељске експликације није сасвим јасно шта се овим филмом жели постићи. Шта је идеја коју аутори желе да пренесу гледаоцима? Планиран редитељски поступак је релативно неинвентиван с обзиром на занимљиву тему. Нарација презентована кроз спикерски „оф“ текст, реконструкције злочина и суђења, 3Д обрађен архивски материјал, разговори са стручним сарадницима итд, упућују на изразито аналитички, хронолошки, фактографски приступ са фокусом на податке и архивске чињенице, а мање или скоро ништа, на асоцијативни и драматуршки аспект у грађењу приче. Оваква сценаристичко-редитељска поставка, упућује на изразито телевизијског документаристичко приповедање. У том смислу, формирање телевизијског серијала од неколико документарних епизода о Банатским тровачицама би био идеалан формат за презентовање ове теме.

Комисија Филмског центра Србије:

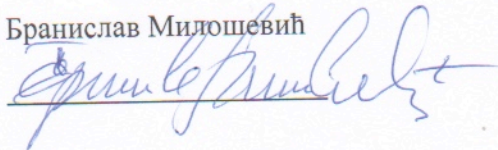
Миодраг Медиговић, председник Комисије

Марта Попивода

Бранислав Милошевић

Стефан Иванчић

Стефан Малешевић

